
NOVINKY ZAHRANIČNÍ LITERATURY

1. Andreeva, O. S.: **Prirodnij i obogaščennyj uran** — (Přírodní a obohacený uran)
Moskva, Atomizdat 1979, str. 216, váz. 31 Kčs.
Kniha je jednou z prvních sovětských publikací o otázkách hygieny práce s přírodním a obohaceným uranem. Autoři ana-

lyzují údaje o biologickém působení přírodního a obohaceného uranu, rozebírají faktory radiačního účinku při práci s uranovými rudami, solemi uranu, kovovým i obohaceným uranem. Uvádějí ochranná a profylaktická opatření a popisují metody zjišťování sloučenin uranu v organis-

- mu. Kniha je určena lékařům, inženýrům, odborníkům v oblasti dozimetrie a radiační bezpečnosti.
2. Problemy kosmičeskoj biologii. Tom. 38. A. N. Ažajev: **Fiziologo-gigijeničeskije aspekty dejstvija vysokich i nizkich temperatur** — [Otázky kosmické biologie. Díl 38. A. N. Ažajev: Fyziologicko-zdravotnické aspekty působení vysokých a nízkých teplot] Moskva, Nauka 1979, str. 264, váz. 41 Kčs. Monografie je věnována zkoumání účinku vysokých a nízkých teplot na organismus živočichů a člověka. Je rozebíráno působení konvekčního, radiačního a kondukčního tepla a chladu na výměnu vody a solí, na srdeční, cévní a dýchací soustavu. Je pojednáno o základech individuální ochrany před působením uvedených teplot atd. Určeno odborníkům v oblasti kosmické biologie a medicíny.
 3. Zalcman, G. I. - Kučuk, G. A. - Gurdenidze, A. G.: **Osnovy giperbaričeskoj fiziologii** — [Základy hyperbarické fyziologie] Leningrad, Medicina 1979, str. 320, váz. 37 Kčs. Monografie shrnuje vědecké poznatky o fyziologii člověka a živočichů v podmínkách zvýšeného tlaku. Poprvé jsou popsány a systemizovány všechny známé faktory hyperbarického prostředí, které se mohou stát pro člověka extrémními, a adaptivní i patologická reakce organismu. Kniha je určena širokému okruhu biologů, fyziologů a lékařů.
 4. Vol'pe, P.: **Biochimija kletočnogo cikla** — Pietro Volpe: *Biochimica del ciclo cellulare* — Biochemie buněčného cyklu Moskva, Mir 1979, str. 96, brož. 3,80 Kčs. Kniha známého italského biochemika a molekulárního biologa shrnuje hlavní fakta o různých otázkách biosyntézy nukleových kyselin a bílkovin v různých stádiích buněčného cyklu. Autor seznamuje s originálními koncepcemi a hypotézami o vzájemné závislosti procesů probíhajících v buňce a o možných mechanismech regulace buněčného cyklu v normě i při virových infekcích. Tyto koncepce aplikuje na problémy kancerogenezy a chemoterapie rakoviny. Překlad z italštiny do ruštiny.
 5. Kuchtevič, V. P.: **Rasprostraneniye ionizirujuščich izlučenij v vozduche** — [Šíření ionizujícího záření ve vzduchu] Moskva, Atomizdat 1979, str. 216, váz. 32 Kčs. Kniha se zabývá charakteristikami zemské atmosféry a poli ionizujících záření, především gama zářením primárním a sekundárním, poli neutronů a dalšími problémy. Určeno vědeckým a výzkumným pracovníkům zabývajícím se dozimetrií a ochranou před zářením, inženýrům, posluchačům vysokých škol a dalším odborníkům.
 6. Il'jučenok, P. Ju.: **Pamjať i adaptacija** — [Paměť a adaptace] Novosibirsk, Nauka 1979, str. 192, váz. 19 Kčs. V monografii jsou rozebrány fyziologické mechanismy adaptace jako funkce efektivity činnosti centrálních regulačních systémů a paměti. Analýza poznatků získaných při sledování procesu adaptace člověka v různých klimaticko-geografických podmínkách umožnila vydělit 3 fáze tohoto procesu, jejichž základem jsou různé fyziologické mechanismy. Zvláštní pozornost je věnována procesům paměti a funkční asymetrie mozku v jednotlivých fázích adaptace.
 7. Gudvin, B.: **Analitičeskaja fiziologija kletok i razvivajuščichsja organizmov** — [B. C. Goodwin: Analytical Physiology of Cells and Developing Organismus — Analytická fyziologie buněk a vyvíjejících se organismů] Moskva, Mir 1979, str. 238, váz. 25 Kčs. V knize jsou rozebrány nitrobuněčné biochemické procesy v průběhu rozvoje a diferenciace. Vyloženy jsou všeobecné představy o regulaci látkové výměny, aktivitě enzymů a genetických systémů, údaje o indukci a regresi genů aj. Monografie je určena biofyzikům, biochemikům, embryologům, molekulárním biologům a dalším odborníkům, zajímajícím se o otázky vývoje organismů. Překlad z angličtiny do ruštiny.
 8. Tarasov, K. Je. - Černenko, Je. K.: **Socialnaja determinirovanost' biologii čeloveka** — [Sociální determinovanost biologie člověka] Moskva, Mysl 1979, str. 366, váz. 20 Kčs. Autoři knihy na základě nejnovějších poznatků z různých věd o člověku analyzují podstatu a stále rostoucí metodologický význam marxisticko-leninského učení o dialektickém vzájemném vztahu mezi sociálním a biologickým v každém lidském jedinci.
 9. Geršenzon, S. M.: **Osnovy sovremennoj genetiki** — [Základy současné genetiky] Naukova dumka, Kijev 1979, str. 508, váz. 70 Kčs. V knize jsou vyloženy základní teze současné genetiky ve formě syntézy poznatků klasické a molekulární genetiky. Jsou rozebírány otázky mendelismu, chromozomová teorie dědičnosti, cytoplazmatická dědičnost, molekulární základy ochrany a předávání genetické informace, molekulár-

- ní mechanismy mutačního procesu; genetické procesy, které mají význam pro evoluci, genetické základy selekce, některé otázky lékařské genetiky, úlohy a možnosti genetického inženýrství atd.
10. Rubenčik, B. L.: **Pitanije, kancerogeny i rak** — (Výživa, kancerogeny a rakovina) Naukova dumka, Kijev 1979, str. 220, váz. 28 Kčs.
V monografii jsou rozebrány otázky znečištění potravin chemickými kancerogenními látkami a jejich tvoření v organismu pod vlivem potravinových faktorů. Poprvé v literatuře je hodnocena schopnost potravy a jejích složek měnit odolnost organismu vůči blastomogenním činidlům a modifikovat procesy kancerogenezy. Kniha je určena vědeckým pracovníkům a lékařům zajímajícím se o problémy onkologie a výživy.
11. Kaveckij, R. Je.: **Diagnostika i lečenijs zlokačestvennych novoobrazovanij** — (Diagnostika a léčba zhoubných novotvarů) Naukova dumka, Kijev 1979, str. 180, brož. 15,50 Kčs.
Ve sborníku jsou představeny výsledky výzkumu některých aktuálních problémů klinické onkologie. Osvětleny jsou otázky spojené se zdokonalováním cytologických, biochemických a izotopových metod diagnostiky zhoubných nádorů i s vypracováním efektivních metod terapie nádorů s různou lokalizací a histologickou strukturou.
12. Černov, A. Z. - Kečker, M. I.: **Elektrokardiografičeskij atlas** — (Elektrokardiografický atlas) Moskva, Medicina 1979, str. 344, váz. 37 Kčs.
Atlas vhodně doplňuje základní příručky klinické elektrokardiografie a podává nové interpretace řady elektrokardiografických syndromů. Obsahuje velké množství typických EKG při různých formách patologie srdce (infarkt myokardu, koronární nedostatečnost, perikarditida, myokarditida aj.) a jejich popis s pomocí vektorové analýzy. Podrobně jsou představeny EKG při hypertrofii různých oddílů srdce, dystrofii a nekrózách myokardu.
13. Karapata, A. P.: **Diagnostičeskij spravočnik terapevta** — (Diagnostická příručka praktického lékaře) Zdorovja, Kijev 1979, 2. dopl. vydání, str. 208, váz. 15,50 Kčs.
V příručce jsou v abecedním pořádku uvedeny symptomy, syndromy a nemoci spolu se stručnou charakteristikou. Druhé vydání je rozšířeno o 124 hesel. Cílem knihy je usnadnit praktickým lékařům diagnózu.
14. Vakoljuk, N. I.: **Stereotaksičeskij atlas mozga čeloveka** — (Stereotaxický atlas lidského mozku) Kijev, Naukova dumka 1979, str. 132, váz. 32 Kčs.
V knize je představena nová metoda orientace v hlubokých strukturách mozku. Atlas obsahuje v úvodní textové části kresby a fotografie ilustrující teoretické předpoklady a metodiku sestavení stereotaxických map a originální fotografie sériových frontálních řezů lidským mozkem, které umožňují přesnou topografii různých mozkových struktur. Kniha je určena fyziologům a neurochirurgům. Text je souběžně v ruštině a angličtině.